

Vraag nr. 12
van 17 januari 2003
van de heer KRIS VAN DIJCK

Atletiek, duatlon en triatlon – Evaluatie

Zoals de minister zich ongetwijfeld herinnert, heb ik onlangs een vraag om uitleg gesteld m.b.t. de sportieve gevolgen van het succes van onze jonge tennisvedetten voor de tennissport in Vlaanderen.

Het antwoord van de minister toonde aan dat mijn vraag zeker gesteld mocht worden. Ik ben dan ook verheugd over de stijgende deelname aan de tennissport, voornamelijk van jonge meisjes. We kunnen met andere woorden spreken van een "Clijsters-effect".

1. In zijn antwoord lichtte de minister heel even een tipje van de sluier op door gewag te maken van een vergelijkbaar "Gevaert-effect". Zo zou ook de atletieksport in de lift zitten sinds de schitterende resultaten van Kim Gevaert op de sprint. Maar ook de prestaties van Marleen Renders mogen zeker niet worden onderschat.

De minister weet dat dit mijn nieuwsgierigheid aanwakkert. Vandaar volgende bijkomende vragen.

- a) Kunnen we inderdaad spreken van een "Gevaert-effect" in de Vlaamse atletieksport ? Doen er meer mensen aan atletiek, zijn er meer mensen ingeschreven bij de Vlaamse Atletiekliga ? Hoeveel aangesloten atleten telde de Vlaamse Atletiekliga het laatste decennium ?
- b) Zijn het voornamelijk de jongeren die zich aangetrokken voelen tot deze sport ? Hoe zit het met de leeftijdsverdeling ?
- c) Hoe zit het met de deelname aan kampen, tornooien, (veld)lopen en marathons ? Is hier ook een stijging zichtbaar ?
- d) Wat met het aantal atletiekclubs in Vlaanderen ? Komen er bij of blijft het aantal stabiel ? Kan ook hiervan een (historisch en geografisch) overzicht worden gegeven ?
- e) Hoe zit het met de trainersopleiding, is deze gelijkaardig met de opleiding tot tennislesgever ? Hoeveel gediplomeerde atletiektrainers zijn er in Vlaanderen ? Zijn ze allemaal gegroepeerd in de Vlaamse Atletiektrainers ?

- f) Welke initiatieven worden in de loop van deze legislatuur nog in het vooruitzicht gesteld ten voordele van de atletieksport ?

2. Ik zou ook gelijkaardige vragen willen stellen over duatlon en triatlon. Vlaanderen is immers zeer bekend en zelfs "berucht" om zijn triatleten. Ik denk hierbij onder meer aan Dirk Van Gossem, Luc Van Lierde, Marc Herremans, Rutger Beke, Benny Vansteelant en Katleen Smet. Wij mogen dan ook zeer fier zijn dat we zoveel uitstekende toptriatleten in Vlaanderen hebben. De resultaten op het EK, het WK en de Iron Man spreken dan ook voor zich.

- a) Kan de minister gelijkaardige gegevens verschaffen over de deelname aan de duatlon en triatlonsport in Vlaanderen (zie vragen 1 a, b, c en d) ?
- b) Welke initiatieven worden in de loop van deze legislatuur nog in het vooruitzicht gesteld ten voordele van deze prachtige duursport ?

Antwoord

Vraag 1 a) en b)

Het totaal aantal leden van de Vlaamse Atletiekliga (VAL) is in de periode 2001-2002 gestegen met 22%, namelijk van 18.705 leden in 2001 naar 22.910 in 2002.

Deze stijging is evenwel voornamelijk toe te schrijven aan de "Start 2 Run"-actie. Via deze actie organiseert de Vlaamse Atletiekliga cursussen "Joggen voor beginners", die vooral bij volwassen vrouwen veel succes hebben.

De stijging van het ledenaantal tussen 2001 en 2002 is het grootst bij de vrouwen ouder dan 45 jaar.

Evolutie van het aantal actieve leden sinds de oprichting van de Vlaamse Atletiekliga :

Jaar	Aantal leden
1978	14.813
1979	14.651
1980	15.272
1981	15.438
1982	15.177
1983	15.195
1984	15.436
1985	15.676

1986	16.448
1987	17.191
1988	18.195
1989	19.221
1990	19.064
1991	18.086
1992	18.480
1993	18.740
1994	18.914
1995	18.618
1996	18.587
1997	18.359
1998	18.066
1999	16.936
2000	17.876
2001	18.705
2002	22.910

Het succes van Kim Gevaert heeft wellicht een weliswaar beperkte invloed gehad bij het stijgend aantal jeugdleden, vooral in de jeugdcategorieën (- 16j).

Het aantal leden jonger dan 19 jaar bedroeg in 2000 met 8.730 leden 48,8% ; in 2001 met 9.188 leden 49,1 % en in 2002 met 9.769 leden 42,6% van het totaal aantal leden.

Seizoen	-11 jaar			12 – 15 jaar			16 – 18 jaar		
	jongens	meisjes	totaal	jongens	meisjes	totaal	jongens	meisjes	totaal
1999-2000	1.813	1.677	3.490	1.925	1.653	3.578	836	826	1.662
2000-2001	1.944	1.715	3.659	1.995	1.743	3.738	887	904	1.791
2001-2002	2.143	1.853	3.996	2.053	1.950	4.003	908	862	1.770

Het aantal leden in de categorie meisjes is over de periode 1999-2002 gestegen met 12,25% t.o.v. 11,59 % in de categorie jongens.

Vraag 1 c)

Wat betreft de deelname aan wedstrijden is er bij de jeugd geen stijging te merken. De deelname aan trainingen stijgt daarentegen wel.

Bij de seniores zien we een toename van het aantal atleten die deelnemen aan wegwedstrijden, ten nadele van het aantal veldlopers. Dit zou te wijten zijn aan de geldprijzen in het wegcircuit en het vluchten uit de modder.

Wat kampen betreft, valt op te merken dat de meeste clubs zelf atletiekweken of jeugd stages organiseren die meestal zeer goed bevolkt zijn. Hierdoor is de deelname aan de sportkampen die de Vlaamse Atletiekliga zelf organiseert veeleer gering.

Vraag 1 d)

In 2002 zijn 90 clubs aangesloten bij de Vlaamse Atletiekliga.

Jaar	Aantal clubs
1978	102
1979	107
1980	110
1981	109
1982	109
1983	109
1984	110
1985	107
1986	108
1987	109
1988	108
1989	105
1990	104
1991	105
1992	100
1993	100
1994	101
1995	101
1996	98
1997	95
1998	94
1999	95
2000	92
2001	89
2002	90

Bij de evolutie van het aantal clubs valt op te merken dat er in de laatste jaren enkele fusies plaatsvonden. Tevens hebben de meeste clubs een (groot) aantal onderafdelingen. Door de actieve werking naar het joggen toe wordt verwacht dat gedurende de komende jaren ook zuivere jogverenigingen zullen ontstaan en dat aldus het aantal clubs zal toenemen.

De 90 aangesloten clubs in 2002 zijn als volgt verdeeld over de Vlaamse provincies en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad :

Antwerpen	26
Oost-Vlaanderen	24
Vlaams-Brabant	16

Brussel-Hoofdstad	2
Limburg	11
West-Vlaanderen	11

Alle VTS-opleidingen worden georganiseerd op 3 niveaus : Initiator – Trainer B of Instructeur B – Trainer A. (*VTS : Vlaamse Trainersschool – red.*)

De opleiding Initiator Atletiek is volledig vergelijkbaar met de opleiding Initiator Tennis : zowel het algemeen gedeelte (= identiek voor elke sporttak) als het sporttakspecifieke gedeelte worden als één cursus geheel aangeboden. Het beperkte aanbod in 2002 is te wijten aan een grondige herwerking van deze opleiding.

Initiator atletiek	Aantal cursussen	Aantal inschrijvingen	Aantal gediplomeerden
1998	4	101	71
1999	3	64	43
2000	4	77	59
2001	4	81	55
2002	1	40	examens nog niet afgelegd
2003	4 gepland	25 (in 2 cursussen)	

In tegenstelling tot de opleiding Trainer B en Trainer A – Tennis (waar alle vakken in één cursusorganisatie zijn opgenomen) bestaan de atletiekopleidingen op niveau Trainer B en Trainer A uit verschillende modules. Tot 2002 werden volgende modules aangeboden :

- één verplichte module waarin naast de vakken van het algemeen gedeelte een aantal disciplineoverschrijdende vakken binnen de atletiek zijn opgenomen (= specifiek gemeenschappelijk gedeelte : SGG)
- keuzemodules :

voor Trainer B : keuze uit 3 modules : lopen – springen – werpen

voor Trainer A : keuze uit 10 modules : sprint-horden-aflossing, midden- en lange afstand + steeple, ver- en hinkstapspringen, polsstokspringen, hoogspringen, kogelstoten, discuswerpen, speerwerpen, hamerslingeren en meerkamp.

Cursisten die met succes de verplichte module + één keuzemodule hebben gevolgd, ontvingen een diploma Trainer B Atletiek, respectievelijk Trainer A Atletiek in de betrokken discipline(groep).

Trainer B Atletiek		Aantal cursussen	Aantal inschrijvingen	Aantal gediplomeerden
1997	SGG	1	72	59
1999	SGG	1	39	36
2000	SGG	1 (centr. ex.jury*)	3	3
2001	SGG	1	58	45
2002	SGM**	1	13	11

* centrale examenjury = examen via zelfstudie (dus zonder het volgen van een cursus)

** zie verder : vanaf 2002

Trainer B Atletiek		Aantal cursussen	Aantal inschrijvingen	Aantal gediplomeerden
1998	lopen	2	47	44
2000	lopen	2	30	24
2002	lopen	2	45	41
1998	springen	1	21	19
2000	springen	1	8	7
2002	springen	1	11	9
1998	werpen	1	6	5
2000	werpen	1	6	6
2002	werpen	1	12	12

Trainer A Atletiek		Aantal cursussen	Aantal inschrijvingen	Aantal gediplomeerden
1996	SGG	1	geen cijfers beschikbaar	54
1999	SGG	1	22	20
2000	SGG	1 (centr. ex.jury)	2	2
1996	π disciplines	8	56	46
1999	π disciplines	5	19	16
2000	π disciplines	3 (centr. ex. jury)	3	3

Vanaf 2002 werd de verplichte module op niveau Trainer B, resp. Trainer A verder opgesplitst in 2 kleinere modules :

- de algemene module Trainer B, die vanaf 2002 10 x per jaar sporttakoverschrijdend wordt georganiseerd, 1 x in elke provincie in het voorjaar en 1 x in elke provincie in het najaar, waardoor de cursisten deze module dichterbij huis kunnen volgen ; de algemene module Trainer A, die vanaf 2002 2 x per jaar sporttakoverschrijdend wordt georganiseerd, 1 x in het voorjaar en 1 x in het najaar
- de specifiek gemeenschappelijke module (SGM) : deze module omvat de discipline-overschrijdende vakken uit de vroegere verplichte module van de opleidingen atletiek (= specifiek gemeenschappelijk gedeelte)

Om een diploma Trainer B Atletiek, resp. Trainer A Atletiek te behalen moeten de cursisten slagen

voor beide voornoemde modules + één van de volgende keuzemodules :

- voor Trainer B wordt de keuze vanaf 2003/2004 uitgebreid tot 6 : sprint horden-aflossing, midden- en lange afstand, springen, werpen, meerkamp en jeugd ;

de keuzemodule jeugd wordt aangeboden als vervolg op de talentontwikkende aanpak uit de cursus Initiator voor trainers die zich willen bekwamen in jeugdopleiding
- voor Trainer A wordt de keuze beperkt tot 9 : "kogelstoten" en "discuswerpen" worden samengevoegd tot één opleiding "kogelstoten – discuswerpen" – de andere keuzes blijven behouden.

In 2001 werd een nieuwe opleiding tot "Jogbegeleider" uitgewerkt. Deze opleiding vond reeds 2 maal plaats.

Jogbegeleider	Aantal cursussen	Aantal inschrijvingen	Aantal gediplomeerden
2001	1	20	20
2002	1	9	8
2003	2 gepland		

Sedert 1975 werden in totaal 1991 atletiekdiploma's uitgereikt aan 1205 verschillende personen.

Niveau	Discipline	Aantal gediplomeerden
Initiator	algemeen	711
	jogbegeleider	28
Trainer B	lopen	405
	springen	216
	werpen	168
Trainer A	sprint-horden-aflossing	95
	midden- en lange afstand + steeple	193
	hoogspringen	20
	polsstokspringen	16
	ver- en hinkstapspringen	56
	kogelstoten en discuswerpen	46
	speerwerpen	31
	hamerslingeren	5
	meerkamp	1

De VAL heeft geen zicht op het aantal gediplomeerden dat daadwerkelijk actief is in de clubs. Het bezitten van een diploma (VTS, regent LO of licentiaat LO) is een toelatingsvoorwaarde voor lidmaatschap bij de Vlaamse Atletiektrainers (VAT). (*LO : Lichamelijke Opvoeding – red.*)

In 2002 waren 443 trainers aangesloten bij de Vlaamse Atletiektrainers (VAT) :

1995	391
1996	460
1997	455
1998	425
1999	425
2000	452
2001	450
2002	443

Om lid te kunnen zijn van de VAT dient men regelmatig deel te nemen aan bijscholingsactiviteiten. Hierdoor voldoet een groot aantal trainers niet (meer) aan de norm.

Vraag 1 f)

Op het EK 2002 in München heeft de damesploeg een 4de plaats behaald op de 4x100 meter. Met het oog op het WK 2003 in Parijs en de Olympische Spelen 2004 in Athene zal dit team intensief begeleid en ondersteund worden.

Zo werden recentelijk Kim Gevaert (uiteraard in de eerste plaats voor haar schitterende individuele prestaties) en Elodie Ouedraogo als leden van deze aflossingsploeg opgenomen in het Bloso Tewerkstellingsproject Topsport.

Vraag 2 a)

Het ledenaantal van de Vlaamse Triatlon- en Duatlonliga is in de periode 2001-2002 gestegen met 1,9 %.

Jaar	Aantal leden
1995	1.235
1996	1.048
1997	1.172
1998	1.287
1999	1.270
2000	1.550
2001	1.506
2002	1.535

Hierbij dient opgemerkt te worden dat vóór het van kracht worden van het decreet van 1999 houdende de erkenning en subsidiëring van de Vlaamse sportfederaties (op 1 januari 2000), de werking van de Vlaamse Triatlon- en Duatlonliga beperkt was en volledig steunde op vrijwilligers.

Door de verplichte aanwerving van een sporttechnische en administratieve coördinator (ingevolge het decreet van 1999) en sinds 2002 ook de aanwerving van een sporttechnische coördinator voor de recreatieve sportbeoefening, werd gestart met een professionele werking en nieuwe initiatieven zoals :

- sportkampen ;
- bedrijfstriatlons ;
- een competitie onder clubs, waardoor er meer spanning in de competitie komt ;
- een specifiek topsportbeleid, met o.a. een nieuwe lijst van A- en B-atleten en talentvolle jongeren.

Er is tevens een specifiek aanbod voor :

- kinderen (triatlon-duatlonschooltjes)
- vrouwen
- bedrijven : "Just for Fun"-formule.

Door enerzijds de schitterende sportieve resultaten van de triatlon- en duatlonatleten en anderzijds een goede werking van de sportfederatie, wordt een stijgende populariteit van deze sport vastgesteld.

In 2002 zijn 85% van het totaal aantal leden bij de Vlaamse Triatlon- en Duatlonliga ouder dan 19 jaar.

< 11 jaar	76
12-15 jaar	95
16-18 jaar	62
19-25 jaar	194
26-45 jaar	938
> 45 jaar	170
Totaal 2002	1.535

Op dit ogenblik zijn er nog vele clubs met een gebrekkige werking. De sportfederatie werkt eraan en hoopt op termijn te komen tot goed functione-

rende clubs met een degelijke jeugdwerking en een beleid naar de toekomst.

Jaar	Aantal clubs
1995	51
1996	53
1997	61
1998	65
1999	60
2000	56
2001	53
2002	55

In 2002 waren 55 clubs aangesloten bij de Vlaamse Triatlon- en Duatlonliga, als volgt verdeeld over de Vlaamse provincies :

- provincie West Vlaanderen : 14
- provincie Antwerpen : 14
- provincie Oost-Vlaanderen : 10
- provincie Vlaams-Brabant en Brussel : 10
- provincie Limburg : 7

In 2003 zal de Vlaamse Triatlon- en Duatlonliga drie initiatiekampen organiseren.

Wat de trainersopleiding Triatlon- en Duatlon betreft, valt op te merken dat pas in 1998 de VTS-denkel Triatlon werd opgericht.

Reeds in 1999 werd de proefcursus Initiator Triatlon-Duatlon georganiseerd met 34 deelnemers. Sedertdien vonden nog 2 cursussen Initiator en 1 cursus Trainer B plaats. De eerste Trainer A-cursus wordt gepland voor 2004.

	1999		2000		2001		2002		Totaal
	inschrij- vingen	gediplo- meerden	inschrij- vingen	gediplo- meerden	inschrij- vingen	gediplo- meerden	inschrij- vingen	gediplo- meerden	gediplo- meerden
Initiator	34	25	14	12			12	9	46
Trainer B					22	9*			9*

* voorlopige cijfers : stage-opdracht is nog niet volledig afgehandeld

Vraag 2 b)

Om de zeer talentrijke lichting duatleten en triatleten de mogelijkheid te bieden een carrière als topsporter uit te bouwen, werden, naast Kathleen Smet (Europees kampioen triatlon 2000 en 2002) en Benny Vansteelant (meervoudig Europees en wereldkampioen duatlon), recent 2 triatleten (Rutger Beke en Frederik Van Lierde) opgenomen in het Bloso Tewerkstellingsproject Topsport.

Deze topsporters zullen, zoals alle andere topsporters binnen het Bloso Tewerkstellingsproject Topsport, naast een financiële ondersteuning begeleid en omkaderd worden op medisch, paramedisch, sporttechnisch, psychologisch en sociaal vlak. Hiervoor zal binnen het Bloso in de loop van dit jaar een nieuwe afdeling Topsport opgericht worden.